

vrst, draginja razkroj človeške družbe v med seboj se bojujoče skupine, komunizem i. t. d.

Naše ptujsko gnezdece leži bolj obstranski progi, pozno pluskajo valovi razvijajočega se življenja sem, kmečki značaj prevladuje — a tudi tu se vidi kaos današnje dobe v polni meri.

Zborujejo mnoge skupine vsaki dan.

Producenti sklepajo o zvišanju cen, ker so morali plačati dragi material, delavce, plin, drva i. t. d.

Konzumenti ednakočasno sklepajo o zvišanju plač.

Štrajk sledi štrajku, delo zaostaja, uničuje se material.

Vrtinec teh družabnih boleznij se veča, požira v podobi dan za dnem naraščajoče bede tisoče ter grozi tudi z uničevanjem vsega, kar imenujemo zasebno imetje, v velikem slogu.

V svojih zadnjih posledicah bi to bil komunizem, t. j. razdelitev zasebne lasti med vse — —

Mi trdimo; Naš kmet je zdrav in razumen ter tvori 80% prebivalstva v Jugoslaviji.

Na njem se bodo razbili vsi bolehnji pojavi današnje dobe.

Kljub temu pa je neobhodno potrebno, da vlada ustvarja sproti moderne dobre zakone, ki obstoječa zla odpravljajo, dobro plačajo vse svoje uslužbence.

Neobhodno potrebna pa je tudi nesebičnost posameznih razredov človeške družbe.

Ne brezmejno izsezavati, temveč brezpo- gojno podpirati moramo drug drugega.

Vsi stanovni skup moramo tvoriti celoto zdrav in delaven jugoslovanski narod.

Gospodarstvo.

Zatirajmo rujavega hrošča! Kakor se kaže, bo letos mnogo rujavih hroščev. Prvi so že pričeli vsled neobičajne rane topline prav zgo- daj brenčati in jih je vsak dan več. Čas in potreba je, da se jim postavimo v bran, kajti o njih škodljivosti govoriti bi bilo odveč, saj je vsakomur znana škoda, ki jo naredi kot hrošči nad zemljo in kot ogrci pod njo. V vinogradih, sadonosnikih, na vrtih, na njivah in travnikih, da celo v gozdu je ob- čutna škoda, ki jo naredi ta škodljivec. Da se škoda kolikor mogoče omeji, je treba, da se vzdignemo vsi v boj proti hroščem in jih pridno pokončujemo. Če hrošče rano zjutraj, ko so precej leni, stresemo dan za dnevom z drevja na spodaj pogrnjene prte, jih vsip- ljemo v kako posodo in poparimo s kropom, smo glavno delo opravili. Kjer nimajo starejši delavci čas, naj izvrše to delo otroci, kakor so to storili že v prejšnjih letih. Šolske oblasti naj deco na to pokončevanje hroščev opozar- jajo, kakor se je to hvalevredno godilo v pred- vojni dobi. Saj je veliko temu občekoristnemu

delovanju pripisovati, da je bilo v minulih letih vidno pojevanje tega škodljivca v naših krajih. Mogoče se da v ta namen za časa poleta hroščev pričeti s šolskim poukom eno uro pozneje. Da bi se malčke vzpodbujalo v zatiranju hroščev, bi se pa naj dala od občin in okrajev primerna denarna odškod- nina na razpolago, saj bi bila ta žrtev v občo korist. Le s sodelovanjem merodajnih činiteljev bo mogoče, kaj opraviti proti temu nevarnemu škodljivcu in s časoma doseči, da bode rujavi hrošč tudi pri nas redka prikazen. Znano je, da so rujavi hrošči v zmerni mno- žini dobra krma za perutnino; s kropom po- liti pa in podelani v kompost dajo dobro gnojilo. Drž. vinarski inštruktor Zupanc.

Napotki k letošnjemu zatiranju peronospor.

Ker rabi peronospora za svoj razvoj ob enem primerno vlago in dovolj toplote in sicer naj- manj 15° C, ne nastopa vsako leto ob istem času, ampak vedno tedaj, kadar sta dana skupno ta dva pogoja. Letošnja nenavadna rana toplina nas sili k previdnosti, kajti mla- dice se lepo razvijajo, toplo je že tudi dovolj, treba je še samo malo dežja in če se ob dežju ne ohladi podnebje pod 15° C, bo pe- ronospora nastopala naglo, ako ne bo do tja mlajše zavarovano z galico. Iz navedenega sledi, da naj vinogradniki ne čakajo letos predolgo s prvim škropljenjem, ampak naj isto izvrše čim preje. Za prvo škropljenje za- dostuje enoodstotna raztopina. Važno je, da poškopimo liste tudi od spodnje strani. Z drugim škropljenjem tudi ne smemo predolgo odlagati, posebno, če bode pozneji razvoj mladja enak sedanjemu. Na vsak način bo letos treba pred cvetenjem škropiti. Čas med prvim in drugim škropljenjem naj se porabi za žvepljanje. Če bo med prvim in drugim škropljenjem suhotno vreme, zadostuje za drugo škropljenje tudi enoodstotna raztopina, drugače pa se naj rabi eninpolodstotna. Tretjič se naj škropi po končanem cvetju, ko so ja- gode vidne. Tudi za to škropljenje zadostuje pri suhotnem vremenu enoodstotna, sicer pa enoinpolodstotna raztopina. Le pri tako mo- krotnem vremenu, kakoršno je bilo lani, naj se rabi pri drugem, kakor pri tretjem škrop- ljenju dveodstotna raztopina. Pri vsakem škropljenju je paziti na to, da so grozdeki in pa spodnje strani listov prav fino in pa dobro poškopljeni, zato se priporoča škropiti hitro po vezatvi, katero pa je pravočasno zvršiti. Če dežuje, predno se je galica na trsu posušila, je tam škropljenje ponoviti. Istotako je takoj po toči trsje temeljito poškopiti, ker je obtolčeno trsje bolj občutljivo, oziroma proti peronospori manj odporno, kakor zdravo, nepoškodovano. Ako bo poletje mokrotno, kakor lani, tedaj bo moralo slediti tretjemu škropljenju še četrto. Da pravočasno opleti, povezani, zračni in čisti vinograd bolj klju- buje, kakor pa zanemarjeni, s plevelom pre- raščeni, je pokazala lanska letina dovolj. Če

takim težkim delom. — „Koliko pa velja ta palica?“ povprašajo vsi iz enega grla. — „Te palice ne dam“ reče Tine. Ker pa so ga vsi trije lepo prosili, naj jim vendar odda to palico, reče jim zidar: „No, pa naj bo, ker že s klobukom ni bilo vse v redu, dajte sto goldinarjev za njo!“ Ti trije pa veseli, da dobijo tako palico tako po ceni, naštejejo hitro denar in odidejo. V tistem kraju pa je bila umrla kraljeva hči in popotniki so to zvedeli in so šli, da bi jo s svojo palico zbu- dili, da bi seve zaslužili mnogo denarja. — Prvi udari s palico trikrat po njej, a ona se ne gane. Zdaj drugi ukaže družabnikom, naj jo držijo in on udari tudi trikrat. — Pa vse zastonj. — Zdaj še udari tretji, pa tudi brez uspeha. Kralj se razjezi, pokliče svoje biriče in ukaže, vse tri pošteno naklestiti, tako da so se komaj privlekli k zidarju nazaj, da bi se nad njim maščevali. Ta seveda je vedel, kaj se bode zgodilo. — Že od daleč, daleč jih vidi Jera priti. „Kje je tvoj goljufivi mož?“ zakriči prvi. Jera reče čisto mirno: „Tam gori na bregu je, ker mora zdravje kuhati!“ Ti gredo vsi razburjeni k našemu Tinu ter ga hočejo nabit. — „Kaj meni mar, če me prav ubijete?“ reče Tine. „Ako me vsega

bi nastopilo zopet hladno vreme (pod 15° C), tedaj pa lahko s prvim škropljenjem čakamo, dokler tako hladno ostane.

Vinarski inštruktor Zupanc.

Živinorejci, pozor pred slinovko. V mari- borski okolici in v Št. Ilju v Slov. gor. je uradno ugotovljena med govejo živino kuga slinovka. Vse živinorejce krog Maribora in v Slov. goricah svarimo pred nakupom živine od živinskih trgovcev.

Boj proti mrazu. Kmetijski strokovnjaki pravijo, da bo letošnje pomlad nastopil mraz. Če bi se to res zgodilo, je letošnja letina uničena. Edino sredstvo proti mrazu je zaži- ganje kresov. Priporočamo, da povsod, kjer je nevarnost, da nastopi mraz in uniči vino- grade in druge pridelke, pripravijo posestni- ki in viničarji razno kurivo, ki razvija mno- go dima. Če to napravijo posamezniki, je to brezuspešno delo. Radi tega naj občine iz- dajo strogo povelje vsem posestnikom, da naj takoj pripravijo dovolj dračja in druge take tvarine za proizvodnjo dima.

Dopisi.

Dr. Schreiner †. Preminul je v Mariboru g. ravnatelj Schreiner, oče našega sodnika g. dr. Schreinerja. Bil je znan pedagog, pisatelj učnih knjig, ter ima velike in trajne zasluge za kulturni napredek našega plemena. Ravnatelj Schreiner si je postavil lep spominek v povestnici našega naroda. Bil je odlični slovenski odgojitelj. 30 let je vestno oprav- ljal težavno službo ravnatelja na državnem učiteljskem v Mariboru. Vzgojil je dolgo vrsto vrlih učiteljev. 30 letnikov učiteljskega na- raščaja je iz njegove šole. A ni jih poučeval samo z besedo. Spisal je mnogobrojne peda- goške knjige in razprave. Po njih je zaslo- vel ne samo po naši domovini, temveč tudi izven mej jugoslovanskega ozemlja kot pri- znan in visoko cenjen strokovnjak na odgo- jiteljskem polju. L. 1900 je ustanovil v svr- ho ljudskošolskega in srednješolskega pouka posebno društvo „Slovenska Šolska Matica“, koje neumorni predsednik je bil do svoje smrti. Njegov „Nauk o narodi“, izdan v dveh obširnih zvezkih po Družbi sv. Mohor- ja, se je vsemu narodu priljubil. V svojem odgojiteljskem poklicu je kazal neomejeno ljubezen do mladine. Ona je bila njegovo ve- selja in njegov ponos. Z gorečo ljubeznijo jo je vodil k vzvišenemu učiteljskemu pokli- cu. Trudil se je ji tudi povsod gmetno po- magati. Bil je več let skrben načelnik mari- borske Dijaške kuhinje. Mladina bodi mu hvaležna, kajti v njegovih prsih je za tebe bilo očetovsko dobro srce! Kdor je pokojnika bližje poznal, ga je moral odkritosrečno spo- štovati. Bil je neutrudno delaven; obširno slovstveno delovanje je zlati sad te njegove

stepete, jaz imam tukaj v kotlu zdravje in se lahko ozdravim! Pa vi se mi zdite tudi nekako bolehnji, počakajte torej, da najprej ozdravim vas. Kuhal pa je zidar v kotli smolo, katera je tačas ravno najlepše vrela. „Ako nas ne bodeš ogoljufal, no pa nas ozdravi, ker si ti kriv naše boleznij! In prvi stopi k zidarju. Ta mu vlije velik lonec vrele smole za vrat. „Joj meni, joj meni, kriči ta in leti z brega navzdol, čeprav prej od batin ni mogel hitro hoditi.

„Se meni vlij, meni zdravja!“ prosi drugi in zidar še njemu vlije. Tretji je že komaj čakal, da bi prišel na vrsto. — „No, ker si ti zadnji in se mi zdiš najbolj bolehn, bodeš dobil največjo porcijo zdravja.“ Tako reče Tine in še njemu vsiplje poln lonec za vrat. Seveda je še tretji odbežal s svojim zdravjem za prvima dvema in kakor mi je včeraj po- vedala sosedova Špeta, kateri je bila Jera tetica na tretjem kolenu in Tine stric, ni prišel nobeden več k zidarjevemu Tinetu nazaj.

